

УДК 81'42:81-1:81.4:004.9

[https://doi.org/10.52058/2786-6165-2025-2\(32\)-422-432](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2025-2(32)-422-432)

Москалева Людмила Анатоліївна кандидат психологічних наук, доцент кафедри журналістики та філології, ПВЗО МКУ імені Пилипа Орлика, м. Миколаїв, тел.: (0800) 400-557, <https://orcid.org/0000-0002-9251-6746>

Теребушко Юрій Романович кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри німецької філології, Львівський національний університет імені Івана Франка, м. Львів, тел.: (032) 239-47-67, <https://orcid.org/0009-0000-4551-5380>

Копчак Маріанна Миколаївна кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри іноземних мов факультету міжнародних відносин, Львівський національний університет імені Івана Франка, м. Львів, тел.: (0322) 603-402, <https://orcid.org/0000-0001-9040-5711>

МІЖКУЛЬТУРНА КОМУНІКАЦІЯ В ЕПОХУ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ: ЛІНГВІСТИЧНІ АСПЕКТИ ТА ВИКЛИКИ

Анотація. Міжкультурне спілкування в цифровому світі зазнає суттєвих змін, адже електронні тексти не схожі на інші тексти. Електронні тексти володіють проникними кордонами через можливість тексту бути об'єднаним усередині інших текстів або містити посилання на інші тексти. Усі ці особливості накладають відбиток на мову, і разом з ознаками, притаманними усній та письмовій формі мовлення, роблять мову Інтернету справжнім третім засобом спілкування. Цифровізація комунікації виводить на новий рівень міжкультурну взаємодію, тому цей процес потребує окремого дослідження. Мета статті – дослідження впливу цифровізації на міжкультурну комунікацію, описати лексичні аспекти цієї комунікації. Емпіричною основою дослідження стала англійська й німецька мови.

Встановлено, що Інтернет, з одного боку, посилює комунікативний процес, інтенсифікує ментальний бік спілкування, збільшує швидкість спілкування на відстані, сприяє соціальній консолідації, сприяє соціалізації та інтеграції індивідів і виникненню нових форм соціальних груп, посилює відкритість будь-якої форми дискурсу. З іншого боку, Інтернет послаблює комунікативний процес, знеособлює його, сприяє поляризації індивідів, загострює проблему довіри до інформації.

Дослідники дійшли висновку, що ключові аспекти міжкультурної комунікації в цифровому середовищі охоплюють не лише мовні бар'єри та

лексичні особливості, а й дотримання індивідуального мовного етикету. Незважаючи на стрімкий розвиток технологій перекладу, навіть найсучасніші перекладачі, засновані на штучному інтелекті, все ж не здатні повною мірою врахувати позамовні, тобто екстралінгвістичні чинники міжкультурного спілкування. Покращенню взаєморозуміння може сприяти кроскультурна освіта та підвищення рівня цифрової грамотності студентів, які вивчають іноземні мови. Носії англійської мови зазвичай реагують швидко й емоційно, тому у цифровій комунікації широко застосовують аббревіатури та емодзі. Натомість носії німецької мови тяжіють до формального й добре структурованого спілкування, уникаючи надмірного використання скорочень і аббревіатур, аби зберегти точність і зрозумілість контексту. Крім того, німці, навіть у цифровому просторі, схильні до стриманості у вираженні емоцій.

Ключові слова: міжкультурна комунікація, глобалізаційні процеси, неологізми, цифровізація, лексичний склад мови, мовна взаємодія.

Moskaleva Lyudmila Anatoliyivna Candidate of Psychological Sciences, Associate Professor of the Department of Journalism and Philology, PZO of the Pylyp Orlyk Kyiv City Council, Mykolaiv, tel: (0800) 400-557, <https://orcid.org/0000-0002-9251-6746>

Terebushko Yurii Romanovych Candidate of Philological Sciences, Associate Professor, Associate Professor of the Department of German Philology, Ivan Franko National University, Lviv, tel.: (032) 239-47-67, <https://orcid.org/0009-0000-4551-5380>

Kopchak Marianna Mykolayivna Candidate of Philological Sciences, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Foreign Languages of the Faculty of International Relations, Ivan Franko National University of Lviv, Lviv, tel.: (0322) 603-402, <https://orcid.org/0000-0001-9040-5711>

INTERCULTURAL COMMUNICATION IN THE DIGITAL AGE: LINGUISTIC ASPECTS AND CHALLENGES

Abstract. Intercultural communication in the digital world is undergoing significant changes, because electronic texts are not like other texts. Electronic texts have permeable boundaries because of the possibility of a text to be combined within other texts or to contain references to other texts. All of these features leave their mark on language, and together with the features inherent in spoken and written language, make the language of the Internet a true third

medium. The digitalisation of communication brings intercultural interaction to a new level, so this process requires a separate study. The purpose of the article is to study the impact of digitalisation on intercultural communication and to describe the lexical aspects of this communication. The empirical basis of the study is English and German.

It has been established that the Internet, on the one hand, enhances the communication process, intensifies the mental side of communication, increases the speed of communication at a distance, promotes social consolidation, facilitates the socialisation and integration of individuals and the emergence of new forms of social groups, and increases the openness of any form of discourse. On the other hand, the Internet weakens the communication process, impersonalises it, contributes to the polarisation of individuals, and exacerbates the problem of trust in information.

The authors of the article conclude that the main aspects of intercultural communication in the digital environment include language barriers, lexical features, and consideration of individual language etiquette. Despite the constant development of translation technologies, even the most advanced AI-based translators still cannot take into account the extra-linguistic parameters of intercultural communication. Cross-cultural education and increasing digital literacy of foreign language learners can be important steps to improve mutual understanding. Native English speakers are prone to quick and emotional reactions, so they use abbreviations and emojis in digital communication. Native German speakers tend to communicate in a formal and well-structured manner, and to maintain accuracy and clarity of context, they limit the use of abbreviations and acronyms, and it should be borne in mind that Germans will be reserved in expressing their emotions, even in the digital space.

Keywords: intercultural communication, globalisation processes, neologisms, digitalisation, lexical structure of the language, language interaction.

Постановка проблеми. З появою і розвитком Інтернету та цифрових технологій виникають нові моделі соціальної взаємодії, утворення віртуальних спільнот, що базуються, головним чином, на онлайнівій комунікації, що змушує науковців розглядати проблеми міжкультурної комунікації в іншому вимірі – цифровому. Необхідно зазначити, що віртуальна спільнота – це нова форма спільноти, що об'єднує людей в онлайнівому режимі навколо спільних цінностей та інтересів й утворює зв'язки підтримки та дружби, які можуть поширюватися також і на міжособистісну взаємодію. Соціальна взаємодія в Інтернеті не впливає безпосереднього на спосіб повсякденного життя, за винятком привнесення в наявні суспільні відносини онлайнівій взаємодії. Використання Інтернету

дало змогу підвищити рівень соціальної взаємодії як під час комунікації на далеких відстанях, так і всередині локальної спільноти.

Мова Інтернету поєднує в собі ознаки усної та письмової форми мовлення. Цей засіб комунікації може робити те, що інші засоби робити не можуть, отже, його треба розглядати як новий вид комунікації. Інтернет-комунікація має таку формулу: «усна форма мовлення + письмова форма мовлення + ознаки, опосередковані комп'ютером». Цей засіб спілкування більший, ніж просто гібрид письма та мовлення. Електронні тексти не схожі на інші тексти. Вони виявляють непостійність, синхронність, оскільки доступні на багатьох комп'ютерах одразу. Електронні тексти володіють проникними кордонами через можливість тексту бути об'єднаним усередині інших текстів або містити посилання на інші тексти. Усі ці особливості накладають відбиток на мову, і разом з ознаками, притаманними усній та письмовій формі мовлення, роблять мову Інтернету справжнім третім засобом спілкування [1]. З'являється особливий мережевий етикет, стиль, що допускає друкарські помилки, змішання латиниці та кирилиці, аббревіатури, використання транслітерації тощо. Отже, цифровізація комунікації виводить це процес міжкультурної взаємодії на новий рівень, тому він потребує окремого наукового осмислення і дослідження.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Важливі аспекти міжкультурної комунікації досліджуються такими українськими ученими як Д. Костенко, О. Гутиряк, М. Галицька, Л. Лебедева, В. Бойчук, В. Щербина, Н. Романишин та інші, а також закордонні дослідники (Е. Холл, Дж. Трагер, К. Клакхон, Ф. Стродбек, Е. Стюарт, К. Ясперс, Ю. Габермас, К. Апель). Однак швидка зміна цифрових технологій потребує поглибленого вивчення цього питання, адже спілкування в цілому як двосторонній процес, що виражає національну ідентичність, зазнає суттєвих змін.

Мета статті – дослідження впливу цифровізації на міжкультурну комунікацію, описати лексичні аспекти цієї комунікації. Емпіричною основою дослідження стала англійська й німецька мови.

Виклад основного матеріалу. Насамперед визначимо особливості цифровізованого спілкування, яке, на наш погляд, відзначається такими рисами:

- відсутністю візуального контакту;
- високим ступенем анонімності;
- слабкою соціальною регламентованістю вербальної поведінки,
- зняттям жорстких, соціальних конвенцій і культурних кордонів;
- утрудненістю емоційного компонента спілкування в поєднанні зі стійким прагненням до емоційного наповнення тексту.

Низка теоретиків комп'ютерного спілкування вказує на те, що анонімність і «маніпулятивність» інтернет-простору призводить до поступового

перегляду його «соціальних кордонів»: публічне може стати приватним, локальне - глобальним, чуже - своїм, а особисте і потаємне - громадським і доступним практично необмеженій кількості людей. Важливо підкреслити, що зв'язок між Інтернетом і комунікацією неоднозначний. Наприклад, Інтернет посилює комунікативний процес, інтенсифікує ментальний бік спілкування, збільшує швидкість спілкування на відстані, сприяє соціальній консолідації, сприяє соціалізації та інтеграції індивідів і виникненню нових форм соціальних груп, посилює відкритість будь-якої форми дискурсу [2]. Але водночас Інтернет послаблює комунікативний процес, знеособлює його, сприяє поляризації індивідів, загострює проблему довіри до інформації, стирає межі між приватним і публічним тощо. Таким чином, Інтернет окреслює комунікативний процес, концентрує увагу на технічних параметрах комунікативного процесу, створює нові способи вираження та поширення знання.

З глобальної точки зору, різноманітні культурні норми та етикет є ще одним бар'єром у цифровій комунікації. Кожна культура має свої неписані правила щодо того, як правильно і ввічливо спілкуватися. Наприклад, у західних культурах прямолінійність і відкриті розмови вважаються ефективними, тоді як у багатьох азійських культурах більш тонкий і непрямий підхід до спілкування цінується вище. Така невідповідність може призводити до непорозумінь та міжкультурної напруженості в цифрових розмовах [3; 4].

Ще одним важливим напрямом досліджень є аналіз моделей комунікації в цифрову епоху. Завдяки стрімкому розвитку онлайн-платформ і цифрових технологій люди отримали нові можливості для взаємодії, зокрема через текстові повідомлення, відеозв'язок та активність у соціальних мережах. Ці цифрові середовища також сприяють створенню віртуальних спільнот і формуванню онлайн-відносин. Вивчення комунікаційних моделей у цифрову епоху спрямоване на розуміння того, як технологічний прогрес вплинув на способи взаємодії та спілкування між людьми.

Окрім аналізу мовних аспектів та моделей комунікації, дослідження мови та спілкування в цифрову епоху також зосереджується на соціолінгвістичній динаміці. Цифрові медіа стали майданчиком для взаємодії людей із різним мовним та культурним бекграундом, що сприяє обміну інформацією. Це зумовило виникнення нових соціолінгвістичних феноменів, зокрема формування інтернет-сленгу та поширення лінгвістичних новацій серед різних спільнот. Усвідомлення впливу технологій і цифрових медіа на мовлення та комунікацію відіграє важливу роль у сучасному суспільстві. Оскільки цифрові технології продовжують розвиватися та все більше інтегруються у повсякденне життя, важливо дослідити, як ці зміни

відображаються на мовному вжитку, комунікативних моделях та соціолінгвістичних процесах. [5].

Кроскультурна освіта відіграє ключову роль у формуванні навичок іншомовного спілкування, сприяючи створенню толерантного суспільства. Для германських мов, зокрема англійської та німецької, характерна низькоконтекстна комунікація, що відзначається когнітивним стилем взаємодії. Цей стиль вирізняється чіткістю вираження думок, швидкістю реакцій, переконливістю мови та точністю понять.

Ціннісні орієнтації, виражені через культурні змінні, сприяють формуванню національної ідентичності – усвідомлення своєї приналежності до конкретної нації, психологічного складу нації, що визначає найбільш поширений тип особистості в культурі. Ці особистості мають стабільний набір характеристик, пов'язаних з поглядами, цінностями та переконаннями, притаманними цьому суспільству.

Плюралізація письмового мовлення в епоху цифрових технологій означає, що користувачі Інтернету визнають: письмова мова в онлайн-просторі є набагато більш варіативною, ніж це приймає традиційна мовна ідеологія. Однак важливо не плутати цей світоглядний зсув з появою локальних норм або публічним металінгвістичним дискурсом. Варіативність, ймовірно, не є адекватним ярликом, коли йдеться про публічний дискурс мови в Інтернеті. Тому при дослідженні міжкультурної комунікації важливо враховувати 4 моделі інтеракції в процесі інкультурації:

інтеграція – поступове входження в середовище іншої культури через засвоєння норм, перейняття цінностей та моделей поведінки;

асиміляція – коли група та її члени втрачають свою культуру і поступово засвоюють іншу;

сепарація – процес, коли група чи індивіди зберігають свою культуру і відокремлюються від іншої;

розмежування – відмова від взаємодії з іншою культурою, що веде до збереження своєї культурної ідентичності [6].

При навчанні англійської та німецької мов одним із важливих завдань організаторів освітнього процесу є формування полікультурності, суть якої полягає у взаємозбагаченні культур через прийняття нових культурних кодів. Це включає готовність до освоєння різних культур. Така модель міжкультурної комунікації є оптимальною для інкультурації в умовах академічного білінгвізму та відповідає вимогам змісту міжкультурної комунікації особистості. Процес інкультурації залежить від особистісних особливостей індивіда. Емоційно зрілі, комунікабельні особистості з широким кругозором, впевненістю в собі та толерантністю до міжкультурних відмінностей ефективніше опановують іншу культуру [6]. Це дозволяє

зменшити стресогенність, пов'язану з культурним шоком – відчуттям тривоги та невпевненості, що виникає при зіткненні з іншою культурою, внаслідок конфлікту цінностей і моделей поведінки, які порушують звичні соціальні зв'язки, символи, звичаї та фізичні об'єкти.

Цифрові медіа сприяли зміні та еволюції мови. Безперервний вплив різних мовних варіантів в Інтернеті призвів до їхнього змішування та запозичення, що стало основою для формування гібридних мов і діалектів. Окрім того, розвиток цифрових медіа відкрив нові можливості для вивчення мов і багатомовності, адже люди отримали легкий доступ до ресурсів і можливість спілкуватися з носіями різних мов.

Дослідження загалом розкриває глибокий вплив новітніх технологій та цифрових медіа на мову та комунікацію. Ці зміни несуть як позитивні, так і негативні наслідки для мовного різноманіття, соціолінгвістичних процесів та мовного розвитку. Оскільки технології постійно розвиваються, для індивідів, спільнот і організацій надзвичайно важливо адаптуватися до цих змін і орієнтуватися в них, щоб забезпечити ефективну та інклюзивну комунікацію в умовах цифрової епохи.

Дослідження цифрової англійськомовної та німецькомовної комунікації показало, що цифрова ера сприяла створенню онлайн-спільнот, які базуються на спільних інтересах, цінностях або ідентичностях. Такі спільноти мають суттєвий вплив на соціолінгвістичні норми, адже вони формують простори, де певні мовні практики та стилі стають популярними або навіть обов'язковими. Наприклад, у спільнотах онлайн-ігор розвивається специфічний лексикон та жаргон, що стає важливим для внутрішньої комунікації. Ці онлайн-групи також слугують майданчиком для мовних інновацій і появи нових лінгвістичних рис. Зокрема, використання емодзі, інтернет-сленгу та абревіатур стало популярним в онлайн-спілкуванні, що призводить до формування нових мовних норм і конвенцій.

Дослідження лексичних особливостей інтернет-мовлення показало, що багато нових слів та стійких виразів формується на словниковому рівні в інтернет-середовищі. Активно використовуються неологізми, сленг, продуктивними способами словотвору є словоскладання, абревіація, скорочення. Абревіатури, що використовуються в інтернет-комунікації, бувають різних типів вони включають не лише літерні елементи, але й цифри та інші символічні знаки.

Міжкультурна комунікація як складний лінгвістичний і ментальний процес відбувається на двох рівнях [5]:

- на макрорівні, де комунікація детермінована когнітивною толерантністю, орієнтацією на взаємодію й взаємоповагу;
- на мікрорівні, що передбачає вдосконалення педагогічних практик в академічних середовищах, створення спеціальних умов для розширення культурологічних знань про країни, мова яких вивчається.

Міжкультурна комунікація в контексті цифрових технологій має такі особливості:

- Міжкультурне спілкування передбачає, з одного боку, вивчення і розуміння явищ культури, і, з іншого боку, використання соціокультурних знань у міжкультурному спілкуванні. З огляду на це доцільно виокремити рецептивний і продуктивний види діяльності. Під рецептивною діяльністю ми розумітимемо вмотивований процес сприйняття проявів та індикаторів культур народів країн мови, що вивчається, та рідної країни з метою осмислення їхніх особливостей, а також вивчення відмінностей у способах сприйняття один одного носіями зазначених культур. Продуктивна діяльність являє собою інформування партнера з міжкультурного спілкування про специфічні прояви культури, їх інтерпретацію, а також побудову мовленнєвої та немовленнєвої поведінки відповідно до норм культури народів країн, що вивчаються, з метою досягнення ефективної взаємодії.

- Психологічний зміст міжкультурного спілкування становлять: предмет спілкування, тобто реальні та потенційні міжкультурні контакти студентів, у яких вони зустрінуться з фактами, проявами та індикаторами культури, яку вивчають; одиниці спілкування - акти соціальної та педагогічної взаємодії; засоби спілкування - вербальні (говоріння, сприйняття мовлення на слух, читання та письмо) та невербальні (паралінгвістичні, проксемічні й кінесичні засоби); сторони спілкування, або способи взаємодії з іншими культурами; засоби спілкування, або способи взаємодій з іншими культурами; засоби спілкування, або способи взаємодій з іноземними мовами.

- Врахування культурних особливостей комунікації. Учені відрізняють окремі стилі спілкування, зокрема серед них є англійський стиль спілкування та німецький стиль. Англійський тип спілкування це домінування прямолінійних і відкритих форм, наявність коротких та однозначних висловлювань. Німецький стиль передбачає надмірну точність та деталізованість.

- Розвиток цифрової грамотності є необхідною умовою для успішної міжкультурної комунікації. Деякі цифрові інструменти можуть спричиняти непорозуміння, зокрема це стосується емодзі, тому їх варто використовувати обережно. Також важливо, щоб студенти, які вивчають англійську або німецьку мови, розвивали навички критичного мислення, аби уникати можливих комунікативних труднощів у цифровому середовищі.

У сучасному світі надзвичайно важливо розробляти нові стратегії для подолання культурних і мовних бар'єрів, зокрема стратегії інкультурації. До таких стратегій належать вдосконалення перекладацьких інструментів, розвиток міжкультурної чутливості, а також моніторинг освітніх програм, які постійно адаптуються під впливом цифрових технологій.

Комунікаційні характеристики англійців та німців у цифровому спілкуванні відрізняються через культурні норми, соціальні очікування та мовні традиції, які є специфічними для кожної нації. Ці різниці виявляються в багатьох аспектах: від стилю спілкування до застосування скорочень, абревіатур та символів у текстових повідомленнях.

Англійці зазвичай віддають перевагу прямолінійній, неформальній і доступній формі спілкування, що знаходить відображення у використанні різноманітних скорочень та абревіатур. У цифровому середовищі англійська мова активно застосовує абревіатури, особливо в онлайн-спілкуванні серед молоді. Прикладом є популярні скорочення на кшталт "LOL" (Laugh Out Loud), "BRB" (Be Right Back), "OMG" (Oh My God), "BTW" (By The Way). Вони допомагають підтримувати швидкий темп комунікації, що є важливим у сучасному цифровому світі. Крім того, англійці часто використовують емодзі, щоб підсилити емоційний відтінок повідомлення, адже цей спосіб спілкування є прямим і лаконічним.

У комунікації англійською мовою з використанням цифрових технологій зазвичай застосовують неформальні вислови, що відображають соціальну відкритість та легкість у спілкуванні. Водночас носії німецької мови, навіть у цифрових розмовах, прагнуть зберегти формальний стиль, тому вони використовують повні речення, дотримуються граматики й пунктуації на високому рівні. Наприклад, швидка відповідь із використанням "LOL" в англійському контексті може вважатися проявом прихильності та легкості, тоді як у німецькому середовищі це може бути сприйнято як недостатня серйозність або навіть неприязнь до співрозмовника. Однак останнім часом ці вирази стали більш поширеними, особливо в соціальних мережах і чатах. Проте в німецькому контексті скорочення на кшталт "MfG" (Mit freundlichen Grüßen) або "LG" (Liebe Grüße) здебільшого використовуються в більш формальних чи нейтральних ситуаціях. Це вказує на бажання зберегти соціальну дистанцію та уникати надмірної неформальності.

Німецький стиль ділового спілкування характеризується лаконічністю та педантичністю. Німецькі бізнесмени є дуже практичними комунікантами, і починають листуватися лише тоді, коли впевнені в доцільності/необхідності подальшої взаємної співпраці. Представники німецької культури зазвичай ретельно продумують свою позицію, прагнуть обговорювати питання послідовно, ретельно обговорюючи всі деталі. Пропозиції та зауваження мають носити суто діловий і конкретний характер. Письмова ділова комунікація складається із самостійних одиниць ділового спілкування, які володіють такими характеристиками, як комунікативна вмотивованість, соціальна тематичність, ситуативна стереотип-

ність. Для німецької письмової ділової комунікації типовий прямий відкритий стиль спілкування. У німецькому діловому листуванні прагнуть скласти речення ясно, чітко, не використовуючи зайвих слів. Щоб справити гарне враження на адресата, німецькі бізнесмени пишуть і за змістом, і за вживанням мовленнєвих кліше бездоганно й заощаджують час адресата на прочитання листа, тому що недостатнє знання в правописі та граматичній коректності може негативно вплинути на потенційного партнера, клієнта.

Висновки. Одним з основних висновків є виникнення нових лінгвістичних характеристик, таких як аббревіатури, акроніми та смайлики, які стали невіддільною частиною цифрового спілкування. Ці нові мовні елементи не лише змінили сам процес комунікації, але й сприяли формуванню нової соціолінгвістичної динаміки. Наприклад, використання аббревіатур та акронімів може створювати відчуття близькості та належності до цифрової спільноти, водночас як їх відсутність може викликати неправильне тлумачення. Дослідження також показало, що цифрові медіа стимулюють поширення нестандартних варіантів мови та діалектів. Через соціальні медіаплатформи люди можуть зручніше ділитися своїми регіональними діалектами, які раніше були обмежені лише локальними громадами.

Основні аспекти міжкультурної комунікації в цифровому середовищі включають мовні бар'єри, лексичні особливості та врахування індивідуальних мовних норм. Попри постійний прогрес у розвитку технологій перекладу, навіть найсучасніші перекладачі, що базуються на штучному інтелекті, не здатні врахувати екстралінгвістичні фактори, які впливають на міжкультурну комунікацію. Кроскультурна освіта та підвищення цифрової грамотності студентів, які вивчають іноземні мови, можуть стати важливими кроками для покращення взаєморозуміння. Носії англійської мови схильні до швидких і емоційних реакцій, тому в цифровому спілкуванні активно використовують аббревіатури та емодзі. Своєю чергою, носії німецької мови віддають перевагу формальній та чітко структурованій комунікації, обмежуючи використання аббревіатур і скорочень для забезпечення точності та зрозумілості контексту. Також варто враховувати, що німці, навіть у цифровому середовищі, зазвичай проявляють стриманість у вираженні емоцій.

Література:

1. Atay, A. Digital transnational queer isolations and connections. *Journal of International and Intercultural Communication*, 2021, 14 (4), 351-365. <https://doi.org/10.1080/17513057.2021.1939404>

2. Landone, E. Digital ethnography through videoshadowing: Everyday life in foreign language and intercultural communicative competence. *Language and Intercultural Communication*, 2024, 1-15. <https://doi.org/10.1080/14708477.2024.2389819>

3. Lewis, T., Rienties, B., & Rets, I. Communication, metacommunication and intercultural effectiveness in virtual exchange. *Virtual Exchange for Intercultural Language Learning and Teaching*, 2022, 133-155. <https://doi.org/10.4324/9781003024620-7>

4. MacDonald, M. N. A global agenda for ethical language and intercultural communication research and practice. *The Routledge Handbook of Language and Intercultural Communication*, 2020, 555-572. <https://doi.org/10.4324/9781003036210-42>

5. Romanyshyn, N. I. Artistic conceptualisation in the cognitive-discursive perspective. *Philological sciences, intercultural communication and translation studies: an experience and challenges*, 2021, 151-153. <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-073-5-1-39>.

6. Ward, C. Assessing intercultural competence: A review of approaches and tools. In D.K. Deardorff (Ed.). *The Sage Handbook of Intercultural Competence*. 2009, 477-498.

References:

1. Atay, A. (2021). Digital transnational queer isolations and connections. *Journal of International and Intercultural Communication*, 14 (4), 351-365. <https://doi.org/10.1080/17513057.2021.1939404> [in English].

2. Landone, E. (2024) Digital ethnography through videoshadowing: Everyday life in foreign language and intercultural communicative competence. *Language and Intercultural Communication*, 1-15. <https://doi.org/10.1080/14708477.2024.2389819> [in English].

3. Lewis, T., Rienties, B., & Rets, I. (2022). Communication, metacommunication and intercultural effectiveness in virtual exchange. *Virtual Exchange for Intercultural Language Learning and Teaching*, 133-155. <https://doi.org/10.4324/9781003024620-7> [in English].

4. MacDonald, M. N. (2020). A global agenda for ethical language and intercultural communication research and practice. *The Routledge Handbook of Language and Intercultural Communication*, 555-572. <https://doi.org/10.4324/9781003036210-42> [in English].

5. Romanyshyn, N. I. (2021). Artistic conceptualisation in the cognitive-discursive perspective. *Philological sciences, intercultural communication and translation studies: an experience and challenges*, 151-153. <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-073-5-1-39>. [in English].

6. Ward, C. (2009). Assessing intercultural competence: A review of approaches and tools. In D.K. Deardorff (Ed.). *The Sage Handbook of Intercultural Competence*. 477-498. [in English].